

”Hos Svenska Sällskapet
för Medicinsk Forskning vet jag
att pengarna som jag skänker
gör verklig nytta.”

En av många generösa givare efter att just
ha utökat en tidigare gåva med
ännu ett bidrag till medicinsk forskning

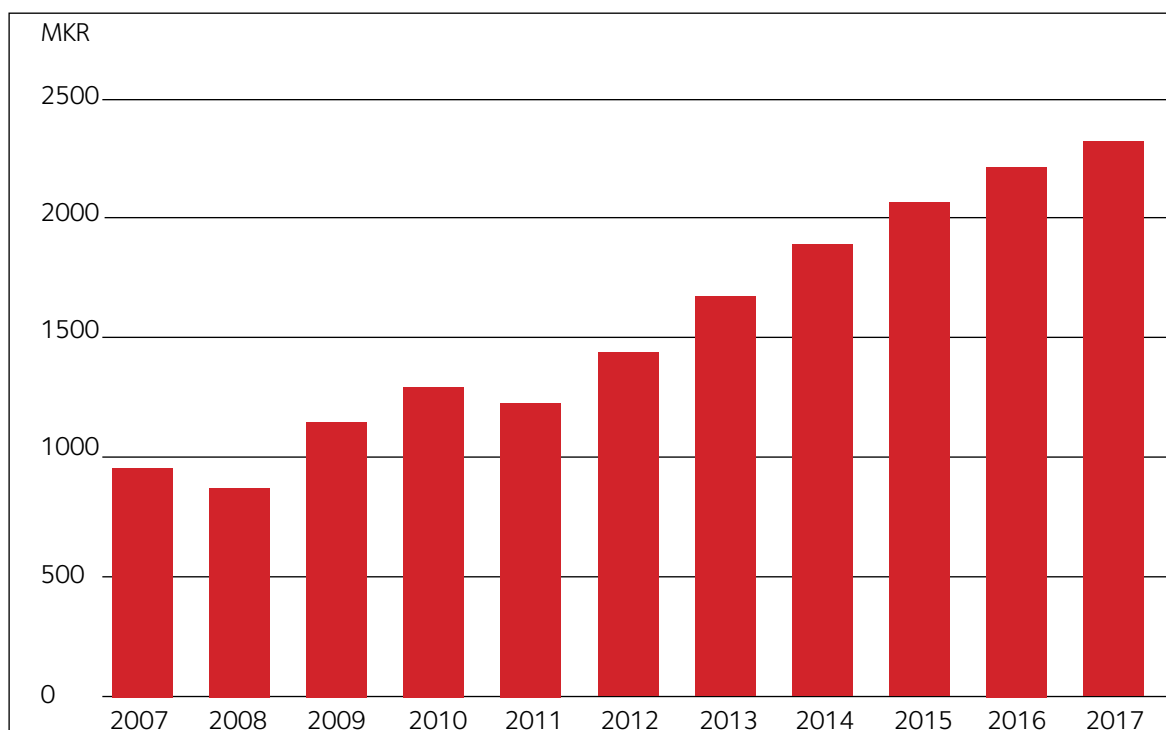
Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning, SSMF
Verksamhetsberättelse 2017

Nyckeltal 2017

	2017 MKR	2016 MKR
Testamenten	36,2	59,6
Gåvor	5,7	6,6
GÅVOR OCH TESTAMENTEN TOTALT	41,9	66,2
Stipendier och forskningsanslag	-50,9	-110,5
Administrationskostnader	-1,6	-1,2
Insamlingskostnader	-6,5	-5,7
VERKSAMHETSKOSTNADER TOTALT	-59,0	-117,4
Värdepappersinnehav	2 084,6	1 976,7
Likvida medel	260,2	219,4
FINANSIELLA TILLGÅNGAR TOTALT	2 344,8	2 196,1
värderade till marknadsvärdet		

De finansiella tillgångarna inkluderar både SSMF:s egna fonder och de samförvaltade stiftelserna.

SSMF:s positiva kapitalutveckling fortsätter

Miljontals kronor

Det förtroende som givarna visar Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning (SSMF) genom gåvor, donationer och testamenten innebär ett stort ansvar för att medlen används på bästa sätt. Precis som forskningen i sig måste stödet till den vara uthålligt. SSMF har därför byggt upp en buffert för långsiktigt stöd till medicinsk forskning genom omsorgsfull förvaltning av givarnas bidrag.

2017 i sammandrag

Under 2017 delade Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning, SSMF, ut 63,3 miljoner till medicinsk forskning i form av stipendier och SSMF:s Stora Anslag.

Medräknat tidigare års pågående stipendier och anslag stödde SSMF 2017 totalt cirka 150 forskare.

Generösa givare bidrog under 2017 med cirka 42 miljoner kronor till SSMF.

SSMF:s låga omkostnader ligger långt under gränsen för vad som krävs för att som ideell organisation få ett 90-konto.

SSMF:s värdepappersportfölj steg under året med 149 000 000 till 2 335 000 000 kronor.

Värdet inkluderar både SSMF:s egna fonder och de samförvaltade stiftelserna.

SSMF:s ordförande har ordet

”När jag tänker på pengar”

Orden är tagna från titeln på en roman av Inger Alfvén och passar bra som inledning till en årsredovisning. Här presenteras en mängd siffror kopplade till verksamheten i Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning, SSMF. Viktiga siffror kring intäkter, utgifter, kapital och tillgångar som är underlag för den viktiga ekonomiska uppföljningen och kontrollen av vårt arbete, inte minst för att vi skall kunna ha den betydelsefulla kvalitetsstämpeln ”90-konto”.

Det handlar alltså om pengar – ganska mycket pengar. Men vi måste komma ihåg – även om det gäller en årsredovisning – att det viktiga inte är pengarna i sig utan vad vi använder dem till. Pengar är bara ett redskap.

Ett redskap för generösa donatorer att investera i medicinsk forskning och därmed skapa förutsätt-

ningar för ny kunskap och bättre medicinska behandlingar.

Ett redskap för SSMF att lämna stöd till de skickliga och kreativa yngre forskare vid landets lärosäten som valts ut i en omfattande beredningsprocess.

Och slutligen, ett redskap för SSMF-forskare att genomföra de forskningsprojekt som på sikt leder till en bättre hälso- och sjukvård.

Samspel donatorer - forskare

För att ge en tydligare bild av SSMF:s verksamhet lyfter vi här i årsredovisningen och i vår marknadsföring både fram våra donatorer, som gör vår forskningsfinansiering möjlig, och de forskare som tack vare de gåvorna kan få betydande stöd från SSMF för sitt arbete.

Värt att notera är att Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning inte stöder enstaka eller avgränsade sjukdomsområden – vi stöder

alla typer av medicinsk forskning av hög kvalitet!

Allt större SSMF-stöd

Verksamhetsberättelsen beskriver SSMF:s nittioåttonde verksamhetsår. Sedan Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning bildades i oktober 1919 har SSMF främst stött yngre forskare – med allt större kraft.

Det har varit en imponerande utveckling, från ganska blygsamma bidrag i begynnelsen till allt större belopp. År 2008 delade SSMF ut omkring 18 miljoner kronor i forskningsmedel – nu, tio år senare, drygt 63 miljoner!

SSMF täcker upp staten

Många tror nog att staten genom anslag till universitet och högskolor och via sina forskningsfinansierande myndigheter bekostar all betydelsefull forskning i Sverige.

Så är det tyvärr inte! En väsentlig del av stödet till medicinsk forskning kommer från fristående finansierare som Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning.

Det är också så att svenska forskare idag är tvungna att lägga en väsentlig del av sin tid på att söka forskningsanslag – tid som skulle kunna användas på bättre sätt.

Bidragen från SSMF är så stora att de ska göra det möjligt för forskarna att mer långsiktigt fokusera på sina projekt.

För forskare i den tidiga karriärfasen är det här särskilt viktigt.

Jag är oerhört stolt att tillsammans med SSMF:s styrelse, våra olika nämnder och vårt kansli få vara en del i detta arbete för utökad svensk medicinsk forskning.

Professor Mats Ulfendahl, ordförande i Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning
mats.ulfendahl@ssmf.se

Ansvarig utgivare: Professor Mats Ulfendahl, SSMF

Redaktionschef: Björn Garenberg

Vetenskaplig skribent: Natalie von der Lehr

Layout: Lennart Karlsson, Len'Art

Foto: Hans Ericksson där inte annat anges.

Tryck: Larsson Offsettryck/Stream Nordic

Hennes majestät drottning Silvia är SSMF:s beskyddare.

Genom SSMF kan man stödja forskning om de flesta sjukdomar

ALS ALZHEIMERS ANOREXI ASTMA OCH ALLERGI BARNMEDICIN CANCER DEMENS DIABETES ENDOKRINOLOGI FARMAKOLOGI GYNEKOLOGI HJÄRT/KÄRL IMMUNOLOGI INFEKTIONSMEDICIN LUFTVÄGAR/LUNGOR MATSMÄLTNING MIKROBIOLOGI MS NEUROLOGI NJURSJUKDOMAR OBSTETRIK ORTOPEDI PARKINSON PSYKIATRI REUMATOLOGI SMÄRTA TROPIKMEDICIN TUBERKULOS ÅLDERSJUKDOMAR ÖGON ÖRON-NÄSA-HALS

Här är några av de många sjukdomsområden inom vilka Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning, SSMF, finansierar lovande forskningsprojekt med hjälp av generösa bidragsgivare.

De flesta frivilligorganisationer som stödjer medicinsk forskning fokuserar på en specifik sjukdom. Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning, SSMF, däremot har valt att stödja forskning kring så gott som alla sjukdomar – både stora folksjukdomar och mindre vanliga, men lika angelägna sjukdomar.

Bred forskning

SSMF stödjer dessutom både grundforskning och klinisk forskning.

Genom mångsidig forskning hoppas SSMF att så många drabbade som möjligt ska få ny, bättre vård.

Bred nytta av forskningen

Samtidigt som SSMF för tillfället finansierar fler än tjugofem forskare som söker svar på olika gåtor kring cancer och ett tiotal forskare som försöker göra nya genombrott i kampen mot Alzheimers, och andra former av demens, sysslar en del SSMF-finansierade forskare med till exempel: Behandling av andnöd. Nya behandlingsstrategier mot malaria. Effektivare provrörsbefruktningar. Hur upptäcka ovanliga blodsjukdomar hos unga personer? För att nu bara nämna några exempel.

Praktiskt för SSMF:s givare

Genom att finansiera forskning kring många sjukdomar gör SSMF det också enklare för den som vill stödja medicinsk forskning inom flera områden.

Många som donerar eller testamenterar tillgångar till SSMF och startar en forskningsfond, gör det för att hedra en anhörig eller nära vän som gått bort i en sjukdom kring vilken man vill se mer forskning.

Många vill också stimulera till mer forskning kring någon sjukdom som man själv drabbats av.

Mycket forskning för skänkta pengar

Allt fler som väljer att stödja just Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning gör det för att SSMF är känt för mycket låga omkostnader.

Enligt Svensk Insamlingskontrollens regler för 90-konto får maximalt 25

procent av en insamlingsorganisationens insamlade medel användas till insamlingskostnader och administration.

SSMF:s omkostnader ligger avsevärt under den gränsen.

SSMF:s målsättning är tydlig: Ju lägre kostnader, desto mer medicinsk forskning för våra bidragsgivares gåvor.

SSMF:s skattmästare tackar för sig. Och SSMF tackar 1,5 miljarder gånger.

Det kan låta lite underligt men faktum är att en av de vise männen i styrelsen i Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning, SSMF, kände inte till SSMF och hade inte några medicinska kunskaper när han 2008 blev tillfrågad om att bli styrelseledamot i detta anrika forskningssällskap.

Lars Bertmars bidrag till styrelsearbetet var i stället en gedigen finansbakgrund som grundlades med en doktors-examen på Handelshögskolan i Stockholm, finslipades på bland annat Handelsbanken och blommade ut för fullt på Carnegie.

Lars var först VD och sedan styrelseordförande under de år när Carnegie blev den ledande oberoende nordiska investmentbanken.

SSMF:s nionde skattmästare

– Erbjudandet att bli skattmästare i SSMF kändes som ett verkligt hedersuppdrag, särskilt som skaran av tidigare, namnkunniga skattmästare inkluderar klassiske Jacob Wallenberg som var skattmästare 1927-64, säger Lars Bertmar.

– Så länge tänker dock inte jag sitta – nu avgår jag efter nio år som skattmästare.

Nio framgångsrika år

Under Lars Bertmars nio år har SSMF:s finansiella muskler blivit allt starkare. 2008 delade SSMF ut 18 miljoner i stipendier, dagens siffra är drygt 63 miljoner. 2008 hade SSMF ett kapital på drygt 800 miljoner, i dag har man drygt 2,3 miljarder.

–Vi och de olika kapitalförvalningsbolag som vi anlitat har lyckats hitta en bra avkastning för den risknivå som vi valt från tid till annan.

I dag har vi en buffert som gör att SSMF är säkra på att kunna fullfölja sina åtaganden mot såväl donatorer som forskare.

Efter 50 år i ekonomins tjänst tänker Lars Bertmar nu njuta av livet, vilket i Lars fall främst betyder att utöka sitt unika hotell, fjällvandring och vara morfar och farfar.

Kapitalförvaltningen lyckas också bidra till att SSMF har kunnat finansiera allt fler lovande unga forskare med allt större anslag.

– Min förhoppning är att SSMF i framtiden ska kunna ta ett steg till och inte bara stötta de som redan valt att forska inom medicin utan också stimulera fler av landets generellt främsta begåvningar att välja just medicinsk forskning.

SSMF:s skattmästare genom åren

1919-1927	Joseph Nachmanson
1927-1964	Jacob Wallenberg
1964-1974	Göte Engström
1974-1982	Hilding Brändström
1983-1985	Sven-Georg Möller
1986-1988	Carl-Axel Norrdell
1989-2003	Bengt Telland
2003-2009	Hans Mertzig
2009-2017	Lars Bertmar
2018-	Bertil Hult

Drar till fjälls

Nu ser Lars Bertmar fram mot att få mer tid att vårda sin, hustru Christinas och sonen Henriks lilla pärla, Fjällnäs, Sveriges äldsta fjällhotell

som hamnat på plats sex på New York Times berömda lista "44 places to go" – före bland annat Hawaii och Seychellerna.

I Fjällnäs orörda, vackra natur har man inte bara fyra utan åtta olika årstider.

– Nu har vi byggt ännu en anläggning, på själva kalfjället – in the middle of nowhere. Här skapar vi det ultimata hitta-nya-idéer- och hitta-sig-själv-stället.

Fjällnäs, en mer fjällnära och orörd natur går knappast att hitta.

”Det kändes skönt att kunna skänka pengar till medicinsk forskning”

Startade en forskningsfond

– Jag bestämde mig för att starta en fond hos SSMF för att stimulera till forskning kring cancer och ortopedi.

Som läkare hade Anita hört talas om att SSMF stöder forskning kring i stort sett alla sjukdomar.

– Det visade sig vara ett klokt beslut att vända sig till SSMF. Att pengarna hamnat på rätt ställe har jag själv sett både när jag läser SSMF:s tidning och när jag träffat en del av de forskare som min och min mans fond stöder, berättar Anita Mellström Berniker.

Skattefri gåva

– Jag gillar också idén att gåvan var skattefri både för mig och SSMF. Om jag hade tagit ut vinsten från aktierna hade jag fått betala mycket skatt. Nu blev det en bättre användning av pengarna.

– Förhoppningsvis kommer pengarna i nästa led att hjälpa kommande generationer behövande patienter, avslutar Anita Mellström Berniker.

– Jag är så glad att min man och jag hade möjlighet att köpa en del aktier för många år sedan medan de fortfarande stod mycket lågt i kurs. Det gjorde att jag efter min mans bortgång kunde skänka en del aktier, som med åren stigit i värde, till Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning, SSMF, säger Anita Mellström Berniker.

För Anita kändes det dubbelt

skönt att kunna bidra till medicinsk forskning.

Efter sina år som läkare visste hon att behovet av nya avgörande medicinska genombrott är stort.

Och efter operationer av båda sina höfter önskade Anita – både för sin egen del och för andra drabbades skull – att den ortopediska forskningen kunde ta ett stort steg framåt.

”Jag är så tacksam för de privata bidrag som gör min forskning möjlig”

Alla de forskare vars forskningsprojekt som SSMF med stöd av generösa privatpersoner kan finansiera uttrycker hur tacksamma de är för denna hjälp via SSMF och vilken betydelse detta haft för dem. Här några röster ur senaste årens marknadsföring för SSMF. Du kan läsa annonserna i sin helhet på ssmf.se

– Att få förtroende från privata donatorer inspirerar och ger mig extra motivation i min forskning – fantastiskt att försäljningen av ett hus i Spanien finansierar min forskning, säger Brent Page, Karolinska Institutet.

– Jag tänker varje dag i mitt arbete på det extra ansvar som det innebär att mina forskningspengar kommer från privatpersoner, berättar Kristina Lång vid Lunds universitet och ETH i Zürich.

– Att mina forskningspengar kommer från privata givare finns alltid i mina tankar. Likaså att forskningen direkt ska kunna översättas till människors situation, säger Lasse Jensen vid Linköpings universitet.

Här är de 42 senaste exemplen på att ge unga, lovande forskare m

2017 års alla mottagare av SSMFS post

Julio Aguila Benitez: Ålder som riskfaktor för Parkinsons

Mohamad Altai: Målsökande behandling för bröstcancer

Rozita Anderberg: Bättre behandling för barn med CP

Daniel Andersson: Att upptäcka cancer med ett blodprov

Andreas Björklund: Förstärkning av kroppens immunförsvar

Melissa Borg: Ökad insulin känslighet hos diabetespatienter

Stefanie Böhm: Mekanismer vid reparation av arvsmassan

Magdalena Claesson: Bättre behandling av hudcancer

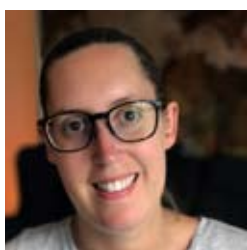
David Conradsson: Förbättrad återhämtning efter stroke

Madelene Dahlgren: Immunsystemets roll i diabetes

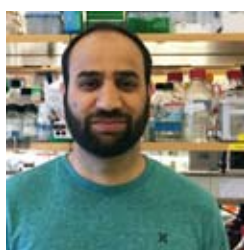
Isabel Drake: Att hitta individer med hög cancerrisk

Emelie Englund: Hur sprids bröstcancer till andra organ?

Daniel Espes: Ny behandling för diabetes typ 1

Rais Ganai: Utvecklingen av embryonala stamceller

Sara Garcia-Ptacek: Behandling av stroke vid demens

Anna-Maria Georgoudaki: Antikroppar mot cancer

Shyam Kumar Gudey: Cancer i huvud- och halsregionen

Shawon Gupta: Bunyavirus molekylära mekanismer

Anna Karin Hedström: Riskfaktorer för multipel skleros

Hildur Helgadóttir: Förebyggande åtgärder vid melanom

Unga, oberoende forskare gör ofta stora upptäckter

En sak är säker – man blir inte en framgångsrik äldre forskare om man inte tidigt i forskarkarriären får möjlighet att testa sina idéer och sina färdigheter.

Därför har Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning, SSMF, ända sedan starten 1919 prioriterat de

unga forskarna. Tiden efter avlagd doktorexamen är kritisk för de unga forskarna. De konkurrerar om forskningsanslag med äldre, mer seniora forskare, som ofta får företräde, och får ofta offra mycket tid och energi på att söka olika anslag.

Största delen av det forsknings-

stöd som SSMF delar ut är tvååriga hel- och halvtidsstipendier för postdoktorala studier för att uppnå docentkompetens.

Under senare år har stipendierna kompletterats med ett av Sveriges största anslag för unga forskare, SSMF:s Stora Anslag – se nästa sida.

styrkan i SSMF:s idé från 1919 – möjlighet att utveckla sina idéer

doktorala stipendier på hel- eller halvtid

Jenny Hesson: Etablering av myggburna infektioner

Kristina Lång: Analys av blod och bild vid bröstcancer

Anders Näsman: Bättre diagnostik av huvud-halstumörer

Marc Panas: Koppling stress-reglering och sjukdom?

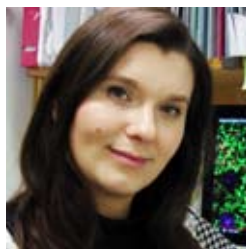
Maria Peleli: Kan nitritrik kost förebygga hjärtproblem?

Fredrik Rosqvist: Hur påverkar kost leverns fetthantering?

Elin Rönnerberg Höckerlind: Lungmascellerna och astma

Anna Stokowska: Förbättra strokepatienters återhämtning

Judit Svensson-Arvellund: Onkolytiskt virus mot cancer

Eric Thelin: Hjälper reumatism-medicin även hjärnskadade?

Kaisa Thorell: Påverkar magsårsbakterie immunförsvaret?

Peter Ueda: Olika diabetesläkemedel – olika hälsoutfall

Ferdinand von Walden: Skelettmuskulaturen och CP

Marie-Therese Vinnars: Immunologiskt samspel kvinna-foster

2017 års mottagare av SSMF's Stora Anslag

Hanna Brauner: När immunförsvaret inte försvarar

Gustaf Christensson: Cellernas krig vid diabetes typ2

Magnus Ekström: Att mäta och behandla andnöd

Marco Gerling: Bättre behandling av spridd cancer

Femke Heindryckx: Minskad dödlighet i levercirrhos

Ziad Hijazi: Kunskapsluckorna kring förmaksflimmer

Thaher Pelaseyed: Tarmceller-tarmflora och hälsan

Paulina Wanrooij: Vilka mekanismer övervakar mtDNA?

SSMF:s Stora Anslag är ett av Sveriges största anslag för yngre forskare. Mottagarna delar på drygt 48 miljoner kronor över två år. Anslagen täcker både egen lön och driftskostnader och gör det möjligt för de utvalda forskarna att självständigt utveckla egna forskningslinjer och lägga grunden för fortsatta framgångsrika forskarkarriärer.

Resultaträkning

	2017	2016
Verksamhetsintäkter		
Gåvor	41 925 553	66 202 078
Övriga intäkter	2 596 050	2 735 754
	44 521 603	68 937 832
Verksamhetskostnader		
Ändamålskostnader	- 50 944 637	- 110 503 221
Insamlingskostnader	- 6 453 329	- 5 703 359
Administrationskostnader	- 1 580 538	- 1 253 727
	- 58 978 504	- 117 460 307
Verksamhetsresultat	- 14 456 900	- 48 522 475
Resultat från finansiella poster		
Resultat från värdepapper som är anläggningstillgångar	86 152 515	27 580 581
Ränteintäkter och liknande resultatposter	702 378	720 298
Förvaltningskostnader	- 775 353	- 735 096
Summa resultat från finansiella poster	86 079 540	27 565 783
Resultat efter finansiella poster	71 622 640	- 20 956 692
Årets resultat	71 622 640	- 20 956 692

Balansräkning

TILLGÅNGAR	2017	2016
Anläggningstillgångar	–	
Materiella anläggningstillgångar		
Inventarier		5 847
		5 847
Finansiella anläggningstillgångar		
Långfristiga värdepappersinnehav	1 170 106 821	1 177 651 85
	1 170 106 821	1 177 651 85
Summa anläggningstillgångar	1 170 106 821	1 177 657 705
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar		
Skattefordran	37 927	70 470
Övriga fordringar	2 724 133	1 164 610
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	642 613	3 425 963
	3 404 673	4 661 043
Kassa och bank	188 327 883	170 101 253
Summa omsättningstillgångar	191 732 556	174 762 296
SUMMA TILLGÅNGAR	1 361 839 377	1 352 420 001
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital		
Donationskapital	490 321 577	480 972 460
Ändamålsbestämda medel	475 622 905	504 607 825
Balanserade medel	208 748 492	171 554 035
	1 174 692 974	1 157 134 320
Långfristiga skulder		
Beviljade, ej utbetalda anslag	106 971 668	102 301 600
Kortfristiga skulder		
Beviljade, ej utbetalda anslag	78 787 162	91 821 007
Övriga skulder	519 721	441 343
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	867 852	721 731
	80 174 735	92 984 081
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	1 361 839 377	1 352 420 001

Stockholm den 2 maj 2018

Mats Ulfendahl
Ordförande

Ernst Brodin

Agneta Holmäng

Mari Norgren

Gunnar Schulte
Vetenskaplig sekreterare

Charlotta Dabrosin

Rolf Kiessling

Fredrik Piehl

Lars Bertmar
Skattmästare

Lena Frånstedt Lofalk

Olle Lindvall

Britt Skogseid

Revisionsberättelse

Till årsmötet i Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning, org.nr 815200-8317

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning för år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den december 2017 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsmötet fastställer balansräkningen och resultaträkningen

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt Den förtroendevalde revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionsssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige.

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen. Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om

den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den förtroendevalde revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionsssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning för år 2017.

Vi tillstyrker att årsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige.

Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionsssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 2 maj 2018

Thomas Lönnström
Auktoriserad revisor

Arne Holmgren
Förtroendevald revisor

Styrelsen i Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning

Styrelsen för Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning (SSMF) består av framstående yrkeskvinnor och män som med sina specialkunskaper i framför allt medicin respektive ekonomi ser till att SSMF:s verksamhet bedrivs effektivt och att gåvor och bidrag förvaltas på bästa sätt så att SSMF:s stöd är värdefullt för svensk medicinsk forskning.

FOTO: STEFAN ZIMMERMAN

Främre raderna från vänster: Fredrik Piehl, Mari Norgren, Lars Bertmar, Mats Ulfendahl, Rolf Kiessling, Charlotta Dabrosin, Gunnar Schulte och Ernst Brodin. Bakre raderna från vänster: Agneta Holmäng, Olle Lindvall och Lena Frånstedt Lofalk. På bilden saknas Britt Skogseid.

ORDFÖRANDE:

Professor Mats Ulfendahl
Stockholm

VETENSKAPLIG SEKRETERARE:

Professor Gunnar Schulte
Stockholm

SKATTMÄSTARE:

Docent Lars Bertmar
Stockholm

ÖVRIGA LEDAMÖTER:

Professor Ernst Brodin
Stockholm

Professor Charlotta Dabrosin
Linköping

Advokat Lena Frånstedt Lofalk
Stockholm

Professor Agneta Holmäng
Göteborg

Professor Rolf Kiessling
Stockholm

Professor Olle Lindvall
Lund

Professor Mari Norgren
Umeå

Professor Fredrik Piehl
Stockholm

Professor Britt Skogseid
Uppsala

KANSLI:

Kanslichef Gudrun Hållars
t o m 30/11 2017,
Per Carlsson fr o m 6/11
Sekreterare Carina Schmidt

Granskningsnämnden i Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning

Granskningsnämnden i Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning (SSMF) är en vetenskaplig expertgrupp som består av ett 20-tal framstående representanter från landets medicinska fakulteter, Svenska Läkaresällskapet och Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning.

Genom en mycket noggrann prövning, där den vetenskapliga kvaliteten i projektbeskrivningarna bedöms och frågeställningar och metoder värderas, utser Granskningsnämnden mottagarna av SSMF:s postdoktorala stipendier och SSMF:s Stora Anslag.

FOTO: STEFAN ZIMMERMAN

Främre raden från vänster: Stefan Hansson, Arne Östman, Agneta Holmäng, Lena Jonasson, Mats Ulfendahl och Torbjörn Nilsson. Bakre raden från vänster: Claes Dahlgren, Gunnar Schulte, Bo Norrving, Fredrik Piehl och Jan Gustafsson. På bilden saknas Peter Noreli och Bo Nilsson.

ORDFÖRANDE:

Professor Agneta Holmäng

ORDINARIE LEDAMÖTER:

Göteborgs universitet:

Professor Claes Dahlgren

Karolinska Institutet:

Professor Arne Östman

Linköpings universitet:

Professor Lena Jonasson

Lunds universitet:

Professor Stefan Hansson

Umeå universitet:

Professor Torbjörn Nilsson

Uppsala universitet:

Professor Bo Nilsson

Svenska Läkaresällskapet

Professor Bo Norrving

Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning:

Professor Jan Gustafsson

Professor Peter Naredi

Professor Fredrik Piehl

Professor Mats Ulfendahl

Vetenskaplig sekreterare:

Professor Gunnar Schulte

SUPPLEANTER:

Göteborgs universitet:

Professor Christine Wennerås

Karolinska Institutet:

Docent Yenan Bryceson

Linköpings universitet:

Professor Jan Ernerudh

Lunds universitet:

Professor Jonas Erjefält

Umeå universitet:

Professor Malin Sund

Uppsala universitet:

Professor Aristidis Moustakas

Svenska Läkaresällskapet:

Professor Madeleine Zetterberg

Många äro kallade, få äro utvalda

Rubrikens citat, som är hämtat från Matteusevangeliet, stämmer i högsta grad in på utdelandet av SSMF:s stipendier och SSMF:s Stora Anslag. På varje anslag från SSMF går det åtta-tio sökanden, berättar professor Agneta Holmäng, dekanus för den medicinska fakulteten vid Göteborgs universitet och ordförande i SSMF:s granskningsnämnd.

Agneta Holmäng, sedan 2014 ordförande i SSMF:s granskningsnämnd.

Hur går det då till när SSMF:s granskningsnämnd väljer ut de mest lovande projekten och forskarna? Agneta Holmäng beskriver urvalsprocessen som ett stort och fascinerande pussel.

– Vi i granskningsnämnden tittar på den vetenskapliga kvalitén i projektbeskrivningen, frågeställningen, metoder och naturligtvis den sökandes kompetens – ett intensivt, roligt och givande arbete.

Att välja rätt

– Urvalet är inte alltid enkelt. Ofta har det bara gått en kort tid efter

disputationen, men ändå ska forskare och projekt med den bästa potentialen utses.

– En viktig del av ansökan är att planera den egna självständigheten som forskare. Man ska exempelvis beskriva hur man ska uppnå docentkompetens, ett viktigt steg i den akademiska karriären.

Granskningsnämnden premierar också mobilitet, antingen mellan olika lärosäten i Sverige eller helst, vistelse utomlands.

– Men det finns också de som vill stanna i den miljö där de redan

är verksamma. Då tittar vi på skälen till detta val och väger det mot projektet och kompetensen, påpekar Agneta

Ny kvalitetssäkring

Inför senaste urvalet till SSMF:s Stora Anslag beslöt granskningsnämnden att lägga till en personlig intervju. Andra forskningsfinansierare gör redan så med bra resultat.

– Vi hoppas att intervjuerna ska fungera som en extra kvalitetssäkring för att vi ska kunna göra ett ännu bättre urval.

Ett stimulerande uppdrag

Agneta poängterar att det är både stimulerande och lärorikt att vara med i SSMF:s granskningsnämnd.

– Jag lär mig mycket av att läsa ansökningarna och få inblick i så mycket forskning inom olika områden. Dessutom får jag ju träffa kollegor från de andra medicinska fakulteterna i landet och tillsammans med dem ta del av och diskutera den forskning som de blivande SSMF-stipendiater och forskarna planerar

Stolt över framgång

Agneta kan se att många av de SSMF-stipendiater, som hon varit med och beviljat anslag till, har utvecklats till skickliga forskare.

– Det är glädjande att kunna bidra till starten på framgångsrika forskarkarriärer. Att vara ordförande i SSMF:s granskningsnämnd är ett ansvarsfullt arbete som jag är stolt över att inneha.

Fakta:

Bedömningen av ansökningarna för postdoktorala stipendier sker i två omgångar. I steg 1 väljs ca 65 sökande ut av drygt 200 för att i steg 2 bli ca 35 stycken.

2017 inkom 144 ansökningar till SSMF:s Stora Anslag – åtta anslag delades ut.

Könsbalansen följs noggrant. Av 2017 års SSMF-stipendiater var 19 kvinnor och 15 män.

SSMF delar även ut resestipendier - läs mer på ssmf.se

SVENSKA SÄLLSKAPET FÖR
MEDICINSK FORSKNING

GRUNDAT 1919

www.ssmf.se | Telefon 08-33 50 61 | e-post: info@ssmf.se
Plusgiro 90 11 09-9 | Bankgiro 901-1099 | Swish 1239011099
Postadress: Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning, Karolinska Institutet, 171 77 Stockholm.
Besöksadress: Fogdevreten 2 A, Solna.